
L-Ismijiet ta' l-Elementi Kimiċi bil-Malti

Professur Alfred Vella

Il-Professur Alfred Vella għaddieli din il-lista ta' l-ismijiet ta' l-elementi kimiċi bil-Malti għax jixtieq li jiġi stabbilit il-mod ta' kif il-hafna kliem xjentifiku fl-użu bħalissa jkun jista' jiġi maqlub għall-Malti. Dan jista' jkun il-*modus operandi* li jippermetti lix-xjenzjat stess jaqleb hu b'ċerta fiduċja l-kliem tekniku li juża. Din il-lista li ġejja, il-Professur Vella baġhaṭha sabiex tidher fuq l-internet, flimkien ma' listi b'isla oħra, f'dak li qiegħed jissejjah *elementymology* jew inkella multidizzjunarju ta' l-elementi kimiċi.

Il-kriterju li ntuża għal forom li ġejjin huwa l-użu komuni tax-xjenzjati waqt il-hidma tagħhom, jiġifieri għalkemm f'oqsma oħra tal-Malti jista' jkollna xi forma oħra ta' l-isem ta' element (nghidu ahna, "ossigenu", "aluminju") jista' jagħti l-każ li l-kimiku Malti ma jinqediex b'dak l-isem imma b'iehor ("Oksigenu", "aluminju").

L-Editur

H = hajdroġin
He = hiljum
Li = litjum
Be = beriljum
B = boron
C = karbon
N = najtrogen
O = oksigenu
F = fluorin
Ne = neon
Na = sodjum
Mg = magniżjum
Al = aluminjum
Si = silikon

P = fosfru
S = kubrit
Cl = klorin
Ar = argon
K = potassjum
Ca = kalsjum
Sc = skandjum
Ti = titanjum
V = vanadjum
Cr = kromjum
Mn = manganiż
Fe = hadid
Co = kobalt
Ni = nikel

Cu	= ram	Dy	= disprožum
Zn	= zingu	Ho	= holmjum
Ga	= galljum	Er	= erbjum
Ge	= ġermanjum	Tm	= tuljum
As	= arsenik	Yb	= itterbjum
Se	= selinjum	Lu	= lutizjum
Br	= bromin	Hf	= hafnjum
Kr	= kripton	Ta	= tantalum
Rb	= rubidjum	W	= tangstinn
Sr	= stronzjum	Re	= rinjum
Y	= ittrijum	Os	= ožmjum
Zr	= žirkonjum	Ir	= iridjum
Nb	= najobjum	Pt	= platinum
Mo	= molibdinum	Au	= deheb
Tc	= teknizjum	Hg	= merkurju
Ru	= rutinjum	Tl	= talljum
Rh	= rodjum	Pb	= čomb
Pd	= palladjum	Bi	= bižmut
Pt	= platinum	Po	= polonjum
Ag	= fidda	At	= astatin
Cd	= kadmjum	Rn	= radon
In	= indjum	Fr	= fransjum
Sn	= landa	Ra	= radjum
Sb	= antimonju	Ac	= aktinjum
Te	= tellurjum	Th	= torjum
I	= jodju	Pa	= protaktinjum
Xe	= ženon	U	= uranjum
Cs	= sižjum	Np	= neptunjum
Ba	= barjum	Pu	= plutonjum
La	= lantanum	Am	= amerisjum
Ce	= sirjum	Cm	= kurjum
Pr	= praseodimjum	Bk	= berkeljum
Nd	= neodimjum	Cf	= kalifornjum
Pm	= promizjum	Es	= ejnstenjum
Sm	= samarjum	Fm	= fermjum
Eu	= uropjum	Md	= mendelevjum
Gd	= gadolinjum	No	= nobeljum
Tb	= terbjum	Lr	= lawrenzjum